

Európában a helyünk!

Az elmúlt évtizedben jelentős globális változásokat éltünk át, az 1990 utáni egypólusú világrend felbomlásának folyamatát. Az USA globális katonai elsőbbségét nem veszítette el, a gazdasági és technológiai vezető szerepen azonban már Kínával osztozik. Az utóbbi két küzdőtéren az Európai Unió is ott verseng a dobogóért, miközben India, Oroszország és más hatalmak is hatással vannak egyes globális vagy regionális politikai kérdések kezelésére. A többpólusúvá átalakuló új világban – a szuperhatalmak, USA, Kína és gazdasági téren az Európai Unió, valamint más nagyhatalmak, mint például Oroszország, Törökország, India között – élesedik a küzdelem a befolyási övezetekért és az erőforrásokért, ami elkerülhetetlenül a nemzetközi politikai, gazdasági, katonai szembenállás fokozódásához, konfliktusok kialakulásához vezet. Nem lehet kizárni a helyi háborúk kitörését sem, amire 2020-ban mind Ázsiában, mind Afrikában több helyen sor került.

A világ haladt, Magyarország maradt

A Fidesz-KDNP-kormány külpolitikájával kizárólag a saját hatalmi törekvéseinek alárendelt nemzetközi érdekérvényesítésre, s nem a valós nemzeti érdekképviseletre, a nemzetközi együttműködésből tartós eredményt hozó kezdeményezésekre törekedett. „Szabadságharcosnak” titulált, az Európai Uniótól, a nemzetközi (pénzügyi, gazdasági, emberi jogi) szervezetektől távolságot tartó külpolitikája csak belpolitikai térnyerését szolgálta. Az euroatlanti integrációs döntési centrumoktól történő távolságtartás kontraproduktívnak bizonyult.

A szomszéd államokban bizalmatlanságot gerjesztett a Fidesz-KDNP-kormány nacionalista (egyések szerint újhorthysta) retorikája és a magyar kultúrfölény hangoztatása. Maradandó kárt okozott a határon túli magyar közösségeknek a nemzetpolitika lecsupaszítása a Fidesz szavazatszerzésére, és a határainkon kívüli magyar kisebbségi pártok Fidesz-irányítás alá hajtására irányuló kormányzati nyomás.

Iránytű nélkül

Az EU- és NATO-tagságunkból fakadó (értékközösségi, szolidaritási, külkapcsolati) kötelezettségeinket a Fidesz-KDNP-kormány minimális szinten teljesítette, és egyre inkább kerékkötőjévé vált az uniós integráció erősítésének. A kormány elmúlt 10 éves integrációellenes külpolitikája

módszereiben, eszközeiben kétarcú látványpolitizálás volt, amely elsődlegesen a magyar közvélemény félrevezetésére szolgált.

A Fidesz-KDNP-kormány elszigetelődött, ráadásul a belső demokratikus viszonyok lezüllesztése nemzetközi tekintélyvesztéshez vezetett, érdekérvényesítő képessége zsarolásra és a német kormánnyal való külön alkukra korlátozódott. A Fidesz ugyancsak elszigetelődött az Európai Parlament legnagyobb, néppárti frakciójában, ahonnan a kizárást elkerülendő 2021-ben ki is lépett, a Fidesz-képviselőcsoport vezetőjét megalázó módon már előtte minden jogától megfosztották, némaságra ítélték. A Fidesz a liberális pártcsaládból, a keresztény konzervatív néppártok csoportján át most már a szélsőjobb felé orientálódik és egy euroszkeptikus-nacionalista tömb létrehozására fordítja a magyar adófizetők pénzét. A KDNP a maga jelentéktelenségében viszont ott maradt a néppárti frakcióban, hogy azért ne maradjon a Fidesz kapcsolat nélkül az európai parlament legnagyobb frakciójával.

A „külpolitikai többlábonállás” illuzionista mutatványa nem növelte a kormány külpolitikai mozgásterét, viszont csökkentette euroatlanti szövetségeseink bizalmát, és növelte Magyarország gazdasági függőségét Kínától és Oroszországtól. Az Európai Unión kívüli országokat érintően folytatott magyar külpolitika, az unalomig szajkózott keleti (déli) nyitás vagy az úgynevezett aktív kulturális diplomácia, elsősorban a „keleti típusú demokráciák” vezéreivel fenntartott legfelső szintű politikai kapcsolatok elfedésére szolgáltak.

Borotvaélen

A tíz éve tartó „szabadságharc” oda vezetett, hogy a Fidesz-KDNP-kormány a 2020 decemberében zajló költségvetési és a helyreállítási alapról szóló vitában – a vétőfenyegetéssel – politikai zavart okozott. A vétő azonban valójában nem a költségvetésről szólt, hanem arról, hogy az uniós pénzek kifizetését 2021. január 1-től minden esetben a jogállamisági feltételek teljesüléséhez kívánja kötni az EU. A jogszabály példálódzó jelleggel felsorolja mindazokat az alkotmányos elveket (jogbiztonság, állampolgári jogegyenlőség, a hatalmi ágak szétválasztása, a civil szervezetek jogai), amelyek az elmúlt tíz évben Magyarországon egyáltalán nem, vagy csak korlátozottan érvényesültek.

A Magyar Szocialista Párt álláspontja szerint a jogállamisági rendelet nem veszélyezteti a tagállamok szuverenitását, és semmi olyan korlátozást nem tartalmaz, ami miatt az – egy valóban európai

jogállamként működő országban – **ne lenne politikailag támogatható**. A Bizottság ugyanis csak abban az esetben kezdeményezheti a jogállamisági eljárás megindítását bármely tagállam ellen, ha az veszélyezteti a jogállamiság elveinek érvényesülését. A Bizottság joga, hogy ennek megállapításakor pénzügyi szankciókat javasoljon, az elmarasztalt tagállamnak viszont jogában áll vitatni a döntés megalapozottságát. A tagállamok minisztereiből álló Tanácsnak ennek ismeretében kell a javaslatról a végső szót kimondania, s ez a döntés nem igényel egyhangúságot.

A lengyel kormánnyal politikai szövetségre lépett magyar kormány végül elállt a költségvetés és a helyreállítási alap elfogadását akadályozó vétótól. A jogállami követelmények ügyében lezajlott vita során pedig megerősítést nyert az unió értékközösség-jellege, szemben a magyar és lengyel kormány vitában képviselt törekvéseivel. A jogállami követelmények bevezetése lényegében azt jelenti, hogy míg a koppenhágai kritériumok értelmében a jogállamiság a belépéskor ellenőrzendő tényező, addig mostantól ez folyamatos vizsgálat tárgyát képezi, szankcionálható módon. Ez akkor is igaz, ha a számonkérés és a szankcionálás módja jelen pillanatban igen visszafogott, kezdetleges. A két kormány ebben a fontos vitában elszigetelődött, a velük szemben álló 25 másik tagország frontját nem sikerült megbontaniuk, s így vereséget szenvedtek. Fenyegető fejlemény viszont, hogy a vita során szélesebb körben is hangot kapott az unió kétebességűvé alakításának a lehetősége, sőt vezető politikusok egyenesen a magyar és lengyel részvétel nélküli újraalakításról beszéltek, még ha egyelőre csak a spekulációk szintjén is.

Együttműködésben Európával és a világgal!

Újra az élvonalban

A Magyar Szocialista Párt azt javasolja, hogy az európai és atlanti szövetségi rendszerekhez való tartozásunkat megerősítő külkapcsolatokkal váltsuk fel a Fidesz elzárkózó, nacionalista külpolitikáját. Vissza kell térnünk hagyományos külpolitikai prioritásainkhoz: az euroatlanti integráció erősítéséhez, a határon túli magyarok érdekeinek szem előtt tartásához, valamint a környező országokkal történő jószomszédi viszony fenntartásához. Olyan külpolitikai stratégiát és gyakorlatot javaslunk, amely a világpolitikai és gazdasági változásokhoz alkotó módon alkalmazkodva, középtávon a felzárkózást, hosszabb távon újra Magyarországnak a közép-európai élvonalba kerülését célozza meg. Ez az új, a nemzeti érdekeket érdemben

képviselő és szolgáltató, ugyanakkor együttműködő külpolitika kedvező nemzetközi feltételeket fog biztosítani a korszakváltás megvalósításához. Az MSZP mind korábbi tapasztalataival, mind a működő nemzetközi, mindenekelőtt európai kapcsolatrendszerével hozzá fog járulni a hiteles, valós alternatíva bemutatásához a külpolitikai partnereink felé is.

1) A Magyar Szocialista Párt aktív részvételt javasol a NATO-ban és az Európai Unió NATO-val összehangolt védelmi képességeinek megteremtésében. Magyarország eminens érdeke a nemzetközi konfliktusok békés rendezése, a nemzetközi béke és stabilitás biztosítása Európában és a világban, bilaterális és multilaterális eszközökkel. Fontosnak tartjuk, hogy a második világháború és az azt követő helyi háborúk értelmetlen pusztításait, szenvedéseit és azok okait bemutatva hívjuk fel a mai középkorú és ifjú nemzedékek figyelmét a béke biztosításának, a háborúk elkerülésének fontosságára. Az euroatlanti struktúrákban aktív szerepvállalással, a nemzetközi szervezetekben konstruktív kezdeményezésekkel támogatni javasoljuk a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítására, a fenntartható társadalmi, gazdasági fejlődés előmozdítására irányuló erőfeszítéseket.

2) A Magyar Szocialista Párt a nemzetközi élet meghatározó szereplőinek jelenlegi tényleges erőpozícióját, középtávon valószínűsíthető teljesítményét, az Európai Unió, s benne Magyarország irányába kinyilvánított együttműködési készségét mérlegelve javasolja újraértékelni és alakítani kétoldalú kapcsolatainkat.

- **Az EU és a NATO tagjaként elsődleges figyelmet a közös értékek és egybevágó érdekek alapján a legfontosabb euroatlanti, stratégiai bilaterális szövetségeseinkkel – mint az USA, Németország, Franciaország, Olaszország, Nagy-Britannia – való politikai, biztonsági, gazdasági és kulturális együttműködés fenntartására, fejlesztésére és megerősítésére javasoljuk fordítani.**

- **Az euroatlanti rendszeren kívüli hatalmi centrumok, így különösen Kína, Oroszország, India esetében – stratégiai szövetségeseinkkel összehangoltan, a globális és regionális problémák megoldásának elősegítése érdekében – a kétoldalú gazdasági és kulturális kapcsolatok kölcsönös érdekű fejlesztésére és a transzparens politikai párbeszédre törekedjünk.**

- **Magyarország történelme, geopolitikai elhelyezkedése okán fontos szerepet játszhat a közép-európai régió kül- és biztonságpolitikai stabilitásának megőrzésében, gazdasági és kulturális fejlődésének előmozdításában. Ennek fontos eszközeként támogatjuk a Visegrádi**

Négyek együttműködésének elmélyítését, és részt veszünk más regionális együttműködésekben is. Azt javasoljuk, hogy kezdeményezze Magyarország a V4-ek unión belüli gazdaságpolitikai és regionális fejlesztési aktivitásának fokozását, innovációs és növekedési potenciáljának erősítését, közlekedési, energetikai és informatikai infrastruktúrájának gyorsütemű fejlesztését.

- **Hazánk nyugat-balkáni biztonságpolitikai és gazdaságfejlesztési tevékenysége pozitív hozzájárulást jelent az EU és a multilaterális szervezetek regionális stabilitást és gazdaságélénkítést célzó erőfeszítéseikhez, regionális és globális pozícióinak szilárdításához. A nyugat-balkáni államokkal fennálló kétoldalú politikai, gazdasági és biztonsági együttműködés erősítését és ezen államok európai integrációjának előmozdítását javasoljuk, ami stratégiai kül- és biztonságpolitikai érdekünk.**

- **A Magyar Szocialista Párt új viszony kialakítását javasolja a szomszédságpolitikában. A kárpát-medencei régió békéjének, stabilitásának, gazdasági fejlődésének biztosítása hazánk összehangolt szomszédságpolitikájának és nemzetpolitikájának kulcselemei. Az Antall- és Horn-kormányok által megkötött alapszerződésekre is építve, új lendületet kell adni egy kiegyensúlyozott és kezdeményező szomszédságpolitikának, amely kiterjed a gazdaság, a fenntartható fejlődés, a biztonság, a migráció, a nemzeti kisebbségek, és a kultúra területeire.**

4) **A természeti környezettel való harmonikus együttélés és a hosszú távú, fenntartható gazdasági, társadalmi fejlődés érdekében erősödő globális és európai programokba (a 2015. évi párizsi egyezmény, az európai zöld megállapodás) történő proaktív magyar bekapcsolódást elsődleges magyar érdeknek tekintjük.** Ez ugyanakkor tanúsíthatja hazánk nemzetközi együttműködési képességeit, növelheti Magyarország hitelességét. Javasoljuk, hogy a mainál szélesebb felületen és kreatívabban kapcsolódjunk be a klímaterhelés csökkentésért, a természeti környezet megóvásáért folyó világméretű erőfeszítésekbe és az ezeket célzó európai programokba.

5) **A külgazdasági diplomáciának ténylegesen hathatós támogatást kell adnia a magyar kivitel bővítéséhez, különösen az EU-n kívüli országokba, és hozzá kell járulnia a - mesterséges intelligencia fejlesztésére irányuló - nemzetközi kooperációs láncokba való bekapcsolódáshoz. Magyarország Fidesztől örökölt nemzetközi elszigeteltségének felszámolásához és egy vonzó, hiteles országkép**

kialakításához, nem elegendő csak a klasszikus diplomácia eszköztársa. Ehhez meg kell újítani kulturális diplomáciánk tartalmát, és gazdagítani kell annak eszköztárát is; emellett ugyancsak meg kell erősíteni a nemzetközi együttműködésben a legszélesebb társadalmi (önkormányzati, szakmai, civil) kapcsolatápolási formákat.

Magyarország jövője az Európai Unióban van!

A közvélemény-kutatások szerint a magyar választók többsége a Fidesz agresszív és értelmetlen „Brüsszel” ellenes politikája ellenére változatlanul pozitívan ítéli meg az Európai Uniót. A lakosság több, mint 70 százaléka sikeresnek tartja a 2004-es csatlakozást, és úgy véli, hogy az jelentős mértékben hozzájárult Magyarország fejlődéséhez.

A Magyar Szocialista Párt az uniós tagságot összeegyeztethetőnek tartja a nemzeti szuverenitással, miután a közösség működése – bizonyíthatóan – a tagállami érdekek folyamatos egyeztetésére épül. Magyarország az Európai Unió tagjaként is megőrizte nemzeti identitását, kulturális értékeit, s egyúttal Európa civilizációs örökségét is gazdagította. Az MSZP azt javasolja, hogy Magyarország térjen vissza az európai alapértékekhez, és aktívan vegyen részt Európa újjáépítésében. A tíz évnyi álságos, saját zsebre játszó Fidesz-politizálás után támogatni javasoljuk a közös költségvetés kialakítását és a nemzeti jogszabályok fokozatos közelítését, mert ezek azt szolgálják, hogy a 21. század globális problémái (a koronavírus-járvány, a klímaválság, a menekültügy, a növekvő jövedelemkülönbségek) kezelhetővé váljanak.

Az unió persze nem az, mint aminek sokan szeretnék látni, vagy amilyen illúziók vannak vele kapcsolatban. Több, mint az illúziók halmaza, és már az is nagyra értékelendő, hogy a béke garanciája, legalább a mi földrészünkön. Alapelvei szilárdak: az emberek szabad mozgása (a közegészségügyi zárlat után), az áruk, a tőke szabad mozgása, a vámmentesség, a kulturális és oktatási, kutatási hálózatok léte. A Magyar Szocialista Párt szerint azonban változnia kell az uniónak. Az nem elég, hogy a tagállamok összesen a nemzeti termékek 1%-át költik a közös célokra, hogy nincs közös politika még veszélyhelyzetre sem. Vége annak, hogy előnytelenek a tagállamok közötti gazdasági kapcsolatok, vége annak is, hogy szelektálni lehet az intézkedések közül. Sőt vége az indokolatlan restriktív politikának is, és annak, hogy multinacionális vállalatok kizárólagos érdekeit kövesse.

1) A Magyar Szocialista Párt azért küzd, hogy Európa szociálisabb legyen! Azt javasoljuk, hogy a munkavállalók jogait kötelező erejű

szabályok biztosítsák, mint ahogy a minimálbéreket és a minimálnyugdíjakat is. Olyan egészségügyi, oktatási és szociális minimum feltételek érvényesüljenek, melyek esélyt adnak minden európai polgárnak. Az MSZP üdvözli, hogy az Európai Bizottság immár konkrét Akciótervet készít, hogy a Szociális Jogok Európai Pillére ne csak elmélet maradjon. De a valóságban egyelőre nem látszanak azok az intézkedések, amelyek segítségével garantálható lenne a posztszocialista tagországokban a szociális felzárkózás (miközben a gazdasági felzárkózás így vagy úgy előrehalad). A korábbi évekkel ellentétben a roma integráció eltűnt az uniós szociálpolitika napirendjéről, és hiányzik a Nyugat-Európában a hétköznapi élet részének tekintett munkaügyi és szociális normák következetes betartatása. A Magyar Szocialista Párt elvárja, hogy az EU hathatósan támogassa a szociális párbeszédet, a munkabérek felzárkóztatását, a szociális védőháló megerősítését.

2) A Magyar Szocialista Párt támogatni javasolja azokat az intézkedéseket, amelyek megakadályozzák, hogy a mostani egészségügyi és gazdasági válsághelyzet hosszan tartó szociális válsághoz vezessen. Ezt szolgálja a munkahelyeket védő és már működő SURE-program, valamint a szociális jogok európai pillére: ez utóbbit az Európai Bizottság az európai helyreállítás alapvető eszközének tekinti. Az európai gyermekgarancia-programmal például csökkenteni kívánják a gyermekszegénységet, és el akarják érni, hogy a színvonalas egészségügyi ellátás és az oktatás minden gyermek számára elérhetővé váljon Európában.

3) A Magyar Szocialista Párt szerint az unió jövője szempontjából kulcskérdés, hogy az európai életmód sokak számára vonzóvá váljon. Ezért támogatandónak tartja a közösség kohézióját segítő olyan programokat, mint a fiatalok körében rendkívül népszerű és az MSZP kezdeményezéséhez köthető DiscoverEU.

A magyar szocialisták elkötelezetten támogatják az Európai Egészségügyi Unió létrehozását, amely az egészséghez való alapvető emberi jogot érvényesíti az európai közösségben. A koronavírus járvány egyértelműen bebizonyította, hogy a globális kihívásokra (a klímaváltozás, a migráció, de ugyanígy az egészségügy területén is) sikeres válaszok csak egységesen, az európai közösség integrált és koordinált együttműködésével adhatók. Az egészségügyi ellátórendszerek különbözőségei és egyensúlytalanságai is egyértelműen megmutatkoztak a járványban, ezek a különbségek pedig tovább nem tarthatók. Európai protokollok, határokon átívelő együttműködések, összehangolt

információáramlás és minőségi kritériumok kelljenek, amelyek egyszerre biztosítják az európai szintű ellátást és a megbiztonságot minden európai, és köztük minden magyar polgárnak. Büszkék vagyunk arra, hogy ezt a javaslatot a MSZP kezdeményezte, majd az EP szociáldemokrata frakciója egészítette ki átfogó közegészségügyi stratégiává, amelyet az Európai Parlament, valamint az Európai Bizottság is támogatott.

A COVID-19 bebizonyította, hogy a járványok számára nem léteznek nemzeti határok. Támogatjuk a Bizottság javaslatát egy magas szintű ügynökség létrehozásáról (Európai Orvosbiológiai és Fejlesztési Ügynökség), amelynek – többek között – a megfizethető és jó minőségű gyógyszereket is biztosítani kell az európai polgárok számára. Az induló európai egészségügyi adattér (European Health Data Space) is fontos eszköz lehet, hiszen naprakész információkkal segítheti az egészségügyi ellátást és a szakpolitikai döntéshozatalt.

4) A Magyar Szocialista Párt azt javasolja, hogy Magyarország érdemben járuljon hozzá az integrációnak a föderáció irányába történő további elmélyítését szolgáló politikai-intézményi reformok sikeréhez. Az alapszerződések és az EU intézményrendszere semmilyen eddigi nemzetközi együttműködési formához nem hasonlítható, mégis 70 évig sikeresen válaszolt a történelmi kihívásokra. Az MSZP álláspontja szerint a jelenlegi jogi keretek azonban az EU27 számára már nem megfelelőek, különösen olyan időszakban, amikor a koronavírus-járvánnyal, a menekültválsággal, a magas államháztartási hiányokkal és az egyre súlyosbodó munkanélküliséggel egyszerre kell megküzdenünk.

A Magyar Szocialista Párt egyetért az Európai Parlament (EP) 2017-es javaslatával, amely szerint az egyhangú szavazást minél több területen a minősített többségi döntéshozatallal kell felváltani. A vétójog ugyanis gyakran a hatályos uniós jog alkalmazását is lehetetlenné teszi (lásd például az alapszerződés 7. cikkének használhatatlanságát a szavazati jog felfüggesztésével kapcsolatban). Emellett az évek során túl sok kivétel és mentesség halmozódott fel a jogrendszerben, ami hozzájárult ahhoz, hogy néhány tagállam az uniót egy sajátos „à la carte” menünek tekintse, ahol csak a számára előnyös döntéseket tekinti magára nézve kötelezőnek.

Az MSZP támogatja az EP azon kezdeményezéseit, amelyek az uniós források ellopását próbálják megakadályozni. **Továbbra is szorgalmazzuk, hogy a támogatások minél nagyobb része közvetlenül juthasson el a településekhez, helyi közösségekhez.** Fontos követelménynek tartjuk, hogy az Európai Ügyészséghez való csatlakozás legyen jogi előfeltétele az uniós források megszerzésének.

Az újonnan létrejött, az unió pénzügyi érdekeit védő, úgynevezett jogállamisági mechanizmussal kapcsolatban az MSZP határozottan támogatja a mechanizmus egyik központi elemét, az uniós költségvetés végső kedvezményezettjeinek védelmét. **Álláspontunk szerint egyetlen állampolgárt, vállalkozást, önkormányzatot vagy civil szervezetet sem érhet hátrány akkor sem, ha egy adott tagállami kormányval szemben az uniós források kifizetésének felfüggesztéséről vagy csökkentéséről szóló döntés születik.**

5) **A klímaváltozás, a gazdasági katasztrófák és a háborúk miatti menekültáradatot megelőző lépések az érintett népek és az EU közös érdeke. Magyar Szocialista Párt támogatni javasolja az Európai Bizottság törekvéseit, hogy erősítse Európa globális szerepét, és megvédje a szabályokon és értékeken alapuló nemzetközi rendet. A Magyar Szocialista Párt az EU biztonsága és fejlődése szempontjából is kulcskérdésnek tartja a mediterrán térség békéjét és fejlődését, ezért kezdeményezzük, hogy az unió ennek érdekében hatékony kezdeményezésekkel éljen. A Földközi- tengeren változó számban és változó irányokból folyamatosan érkező menekültáradat, az arab tavasz eseményeit követően kialakuló gyenge vagy már-már bukott államiság (például Szíria vagy Líbia), illetve az úgynevezett Iszlám Állam visszaszorulásával párhuzamosan a nyugati típusú modernitást elutasító radikális vallási indíttatású terrorizmus veszélyének felerősödése láthatóvá tette az európai stabilitás, illetve a biztonság, és ezzel együtt maga az európai integrációs folyamat jövője és a mediterrán térség biztonsága, politikai és társadalmi stabilitása, valamint fenntartható gazdasági fejlődése közötti szoros kapcsolatot.**

Az MSZP szerint változtatni kell azon is, hogy az EU-hoz történő későbbi csatlakozás hiányából és az eltérő történelmi és kulturális fejlődésből fakadóan az EU nem tud egyértelműen a délmediterrán országok számára modellértékű gravitációs ponttá válni. Törökország esete éppen arra világít rá, hogy egyfelől a törökországi belső politikai folyamatok, másfelől az EU-n belül megmutatkozó bővítési fáradtság és politikai akarat hiányában a tagjelölt országban megkezdett demokratikus reformok által kialakított struktúrák rendkívül törékenyek lehetnek, a csatlakozás érdekében végrehajtott, de a társadalom szélesebb rétegeiben meg nem gyökeresedett politikai reformok könnyen visszafordíthatók lesznek.

Az MSZP az izraeli-palesztin konfliktus feloldását, a közel-keleti béke megteremtését, nemcsak az érintett országok és népek, hanem az

unió biztonsága szempontjából is kulcsfontosságúnak tartja. A konfliktus tisztességes és kiegyensúlyozott rendezése érdekében a felek közötti békemegállapodás csak a két fél biztonságának teljeskörű biztosítására irányuló diplomáciai erőfeszítések útján történhet meg. A megállapodásnak rendeznie kell Jeruzsálem és a palesztin menekültek státuszával összefüggő kérdéseket is. **Ennek keretében az izraeli és a palesztin hatóságok közötti békefolyamatban az MSZP (az Európai Unióhoz hasonlóan) a kétállami megoldást támogatja, amely lehetővé tenné egy biztonságos Izrael, valamint egy független, demokratikus és életképes Palesztin állam békés egymás melletti létezését. Az MSZP álláspontja szerint a megszállt palesztin területekre épült izraeli telepek sértik a nemzetközi jogot és komoly veszélyt jelentenek a békefolyamatra.**

Az MSZP szerint Magyarországnak alapvető érdeke, hogy szoros kapcsolatot ápoljon Izraellel és a Palesztin Hatósággal, valamint a jövőben ezeket a kapcsolatokat mélyíteni kívánja. Magyarország hosszú távú prioritása az izraeli-palesztin konfliktus átfogó és tartós megoldásának elősegítése. Ezért az MSZP kezdeményezi, hogy Magyarország mindkét féllel aktívan dolgozzon a palesztin területek társadalmi-gazdasági helyzetének javításán, annak érdekében, hogy érdemben hozzájáruljon a konfliktus végleges megoldásához. Továbbá a Magyarország bátorítja a felek közötti együttműködést és a kapcsolatok normalizálását Izrael, valamint a közel-kelet arab és muszlim többségi államai között. Mindezt üdvözli Izrael és az Egyesült Arab Emírségek, Bahrein, Marokkó és Szudán közötti normalizációs megállapodásokat és továbbra is támogatja Izrael és a Palesztin Hatóság között létrejövő kölcsönös megegyezésben alapuló békemegállapodás valamennyi formáját.

6) A Magyar Szocialista Párt álláspontja, hogy a menekültekre vonatkozó nemzetközi szabályok más – a maihoz semmiben nem hasonlítható – világhelyzetben születtek, és ezért módosításra szorulnak. Az 1951-ben elfogadott Genfi Egyezmény a második világháborút követően annak visszatoloncolását tiltotta meg, akinek „az élete vagy szabadsága faji, vallási okokból, nemzeti hovatartozása miatt” került veszélybe. A „csak” gazdasági bevándorlók a mai menekültjogi alapelvek szerint nem jogosultak védelemre. Akkor sem, ha például a globális felmelegedés által okozott szárazság, a mezőgazdasági termelés ellehetetlenülése vagy az ivóvízhiány miatt egyre nagyobb tömegek válnak földönfutóvá.

Azt javasoljuk, hogy - az európai határok megerősítése mellett - az unió humanitárius értékeit és a tagállamok teherbíró-képességét is figyelembe vevő jogi megoldásokat keressünk a migráció kezelésére. A költségvetési források (például hitelfelvétellel való) megteremtésével támogassa azokat az átmeneti megoldásokat is, amellyel a potenciális menekültek minimális életfeltételeit a jelenlegi tartózkodási helyükön lehetne biztosítani, és közvetlenül támogassa a befogadás és integráció terhét felvállaló településeket.

A Magyar Szocialista Párt szerint tiszteletben kell tartani a helyi lakosság fizikai, gazdasági és kulturális fenyegetettségérzetét a máshonnan érkezők letelepedésétől, és ha valahol ez tapasztalható, a szolidaritás kifejezésének, a menekültek támogatásának egyéb módját célszerű alkalmazni. Az MSZP szerint ugyanakkor a felelős uniós menekültpolitikának – a befogadó országok problémái mellett – a tömeges elvándorlással is foglalkoznia kell. A magasan képzett fiatalok távozása (brain drain) a kibocsátó országok szempontjából rendkívül hátrányos következményekkel jár, elegendő a Nyugatra távozó magyar fiatalok százazeire utalni.

7) A Magyar Szocialista Párt szerint a britek és Európa számára egyaránt veszteség, hogy a világ ötödik legnagyobb gazdasága – a Biztonsági Tanács állandó tagja és atomfegyverrel rendelkező nagyhatalom – kilépett az Európai Unióból. A brit gazdaságot a közös piachoz való csatlakozása óta sok ezer szál köti a kontinenshez, s ezeket a kapcsolatokat egyetlen politikai, közjogi döntés nem fogja szétszakítani. A kereskedelmi tárgyalásoknak 2021-ben és azt követően is folytatódniuk kell, miután a briteknek az Európában egységes technikai normák (például szabványok, környezetvédelmi előírások) sokaságát kell alkalmazniuk, ha továbbra is kereskedni akarnak a kontinenssel. A Magyar Szocialista Párt álláspontja szerint a kétoldalú viszony „újraépítése” közös érdek, de ennek során az Európai Unió nem tehet az egységes piac érdekeit sértő engedményeket (például a pénzügyi szolgáltatások területén). A britek távozása lehetővé teszi ugyanakkor, hogy az integráció mélyítése gyorsabb ütemben haladjon előre, és az EU versenyképességét növelő föderális alapok tovább erősödjenek.

8) A Magyar Szocialista Párt szerint a tagállamok szolidaritása hozzájárulhat a biztonság erősítéséhez. A szoros együttműködés, az információk megosztása nélkülözhetetlen a terrorizmus, a szervezett bűnözés, a hibrid fenyegetések (például kibertámadások), vagy a gyermekek online zaklatása elleni harcban. Az MSZP támogatni javasolja

egy olyan európai intervenciós erő létrehozását, ami kellően hatékony védelmi képességgel rendelkezik a békefenntartáshoz, a konfliktusok megelőzéséhez és a nemzetközi biztonság erősítéséhez. Az Európai Unió stratégiai autonómiája viszont szemünkben nem kérdőjelezi meg a NATO-t, nem ássa alá a jelenlegi európai biztonsági architektúrát. Szerintünk egy erősebb Európa erősíti a NATO-t, és ez lehetővé teszi, hogy a NATO-val együtt az unió több globális kihívást vállaljon fel. Ehhez fontos lenne, hogy helyreálljon a politikai egység és a transzatlanti elkötelezettség a NATO-ban. Tekintettel a NATO és az EU tagsága közötti jelentős átfedésre (21 EU-tagállam tagja a NATO-nak is), egy politikailag egységesebb és erősebb NATO szinte azonnal éreztetni fogja hatását az EU-ban is. **A Magyar Szocialista Párt támogatja a NATO központi szerepét a kollektív védelem terén, és azt, hogy az EU-t és a NATO-t egymás képességeit kiegészítő, és ne versenyző jelleggel fejlesszék.**

9) **A Magyar Szocialista Párt különösen fontosnak tartja az európai demokrácia erősítését, a közös értékek melletti elkötelezettséget.** Támogatjuk az Európai Bizottság javaslatát az európai politikai pártok jogállásáról és finanszírozásáról. Egyetértünk a Bizottság szándékával, azzal, hogy lépéseket kíván tenni a politikai hirdetések finanszírozásának nagyobb átláthatóságával kapcsolatban, és hogy az állampolgárságuktól eltérő tagállamokban élő uniós polgárok választójogával is foglalkozni akar. A digitális technológiák kihasználása révén – a Bizottság véleményével egybehangzóan – a határokon átívelő, szorosabb igazságügyi együttműködést is lehetségesnek tartjuk, támogatjuk az uniós jog érvényesítésére irányuló erőfeszítéseket, és azt is, hogy a közösségi jogot – szükség esetén – kötelezettségszegési eljárások keretében is érvényesítsék.

10) **A Magyar Szocialista Párt javasolja, hogy támogassuk a digitális korra való európai felkészülést.** Az erről szóló részletes ütemtervet, amelynek prioritásai az összekapcsolhatóság, valamint a készségek és a digitális közszolgáltatások egyidejű fejlesztése, a tagállamoknak 2030-ig kell teljesíteniük. Az adatok és információk szabad áramlásának biztosítását a magánélet tiszteletben tartásával, a szólásszabadsággal és a kiberbiztonsággal is szükségesnek tartjuk összekötni. Az Európai Bizottság fontos feladatának tartjuk azoknak a közösségi jogszabályoknak az előkészítését, amelyek nyilvánvalóan meghaladják a nemzeti jogalkotók kompetenciáját. Ilyen például a mesterséges intelligenciára (AI), vagy az európai elektronikus személyazonosításra vonatkozó szabályok kidolgozása. Jelentős probléma, hogy az internetes hálózati gazdaságra a jelenlegi versenyszabályok csak korlátozottan alkalmazhatók, és a globális

szolgáltatók méltányos adóztatása is sürgetővé vált. Ha ez utóbbi kérdést nem sikerül átfogó nemzetközi megállapodásokkal rendezni, akkor javasoljuk, hogy Bizottság vezesse be az európai digitális illetéket. **A Magyar Szocialista Párt ugyanakkor prioritásként javasolja kezelni a foglalkoztatáspolitikai újragondolását, miután a mesterséges intelligencia és a robotizáció következtében várhatóan Európában is szűnnek meg munkahelyek.** Ezért a 2020-ban uniós hitelfelvétellel létrehozott 750 milliárd eurós helyreállítási alapot a 2008 óta tartó válságévtized egyik legjelentősebb, szolidaritásalapú döntésének tartja.

11) **A Magyar Szocialista Párt kezdeményezi, hogy az Európai Unió hivatalosan deklarálja: csatlakozik az ENSZ 2015-ben elfogadott fenntartható fejlődési céljaihoz (Sustainable Development Goals – SDGs), ami a 2016-os Párizsi Éghajlatvédelmi Egyezményhez is kapcsolódik.** A „fenntarthatóság mindenekelőtt” uniós stratégia nem csak a fiatalok és/vagy a közelműve klímakatasztrófa miatt aggódók támogatására számíthat. Az elkövetkező években alapfilozófiája lehetne egy régóta és jogosan hiányolt európai víziónak is, ami erősítheti az „európaiak vagyunk” érzését. **A Magyar Szocialista Párt javasolja azt is, hogy támogassuk az Európai Zöld Megállapodást (European Green Deal), amely átfogó cselekvési program a klíma- és energiaszabályok felülvizsgálatára és azok jelentős módosítására.** A stratégiai cél, hogy 2030-ra a károsanyag-kibocsátást az 1990-es szint 55 százalékára csökkentsük. A tervezett közös intézkedések számos fontos gazdasági területet alapjaiban érintenek. Az anyagok újrahasznosítására épülő körforgásos gazdaságot (circular economy) a gazdaságpolitika eszközeivel javasoljuk ösztönözni. Megfelelő szabályozással el kell érünk azt is, hogy az EU-ba érkező importtermékek előállítói is érdekelték legyenek a károsanyag-kibocsátás csökkentésében.

12) **A 2021. január elsejével elindult többéves pénzügyi keret révén a 2021-2027 közötti időszakban Magyarországra érkező uniós források alapvető fontossággal bírnak hazánk számára.** A Kohéziós Alapból az elkövetkező hét év során Magyarország rendelkezésre álló mintegy 19,9 milliárd euró egyszerre biztosít lehetőséget a koronavírus-járvány okozta gazdasági és szociális válságból való kilábalásra és a következő évtized legfontosabb kihívásának tekinthető zöld és digitális átállás megvalósítására, méghozzá úgy, hogy közben a szociális szempontok sem sérülnek. Emellett az Európai Unió közös agrárpolitikájának részeként a magyar gazdák és a magyar vidék számára biztosított mintegy 11,7 milliárd euróval erősödhet a magyar vidék munkahelymegtartó képessége, s fenntartható módon növekedhet a magyar agrárszektor

versenyképessége. A Next Generation EU programban meghatározásra került, hogy a keret legalább 37%-át a klímacélokra, míg minimum 20%-át a digitális átállás előmozdítására kell fordítania a tagállamoknak. Történelmi lehetőség ez, amely esélyt ad nem csupán az eddigi struktúrák helyreállítására, hanem egy 21. századi, fenntartható, zöld és digitális megoldásokra épülő, ellenálló gazdaság és társadalom felépítésére is.

A Magyar Szocialista Párt szerint az euróövezethez való mielőbbi csatlakozás Magyarország alapvető érdeke, de a csatlakozás időpontját úgy kell meghatározni, hogy az a lehető legelőnyösebb legyen Magyarország számára. Számunkra azért is fontos a gazdasági és monetáris unió, mert a stabilizáció jórészt a befektetői bizalom növekedésén és az euró nemzetközi kulcsvaluta szerepének erősödésén múlhat. Az Európai Unió előtt álló olyan sürgető kihívások sikeres megválaszolása, mint a globális gazdasági és technológiai versenyképességben történő felzárkózás az USA-hoz és Kínához, Magyarországnak is nemzeti érdeke. Egyetértünk az Európai Bizottsággal abban, hogy a tőkepiaci unió és a bankunió gyors kiépítése kiemelt feladat, miután a pénzügyi integráció mélyítése a bankcsődök kezelésében és a pénzmosás elleni küzdelemben is fontos szerepet játszhat. Az uniós zöldkötvény kibocsátásával pedig az EU például ösztönözheti, hogy a környezeti szempontból kiemelt ágazatokba több magánbefektetés érkezzon.

Nemzeti érdekek képviselét!

A Magyar Szocialista Párt az egyetemes magyarság összetartozását erősítő politikát követ és támogat. A külhoni magyarság iránti állami felelősséget és szolidaritást a magyar nemzeti szolidaritás szerves részének tekinti, és egyes politikusainak korábbi tévedését helyre kívánja hozni. Új kiegyezésre, összefogásra van szükség a magyarságpolitikában is, amely hozzájárul a nemzeti egység, a korszerű magyarságtudat megteremtéséhez, az ország- és nemzetépítés új szakaszának megnyitásához.

Az MSZP a nemzetpolitika meghatározó feladatának a határainkon túli magyarság nemzeti önazonosságának, anyanyelvének, kulturális hagyományainak szülőföldjén történő megőrzését, fejlesztését, társadalmi-gazdasági emancipációját, valamint a kárpát-medencei magyar integráció ösztönzését javasolja. Ezeket a célokat támogató nemzetpolitikával és szomszédságpolitikával, valamint a szomszédos államokban a kisebbségeknek biztosított jogokkal és autonómiájuk megteremtésével lehet elérni.

1) Azt javasoljuk, hogy a kisebbségi jogokkal foglalkozó nemzetközi szervezetek dokumentumaival, illetve a nemzetközi gyakorlattal összhangban **határozottan lépünk fel** azért, hogy **valamennyi szomszédos államban alkotmányosan szavatolják a magyar közösségek számára a szabad identitásválasztást, az anyanyelv elsajátítását, az anyanyelven való oktatás és szakképzés jogát, az anyanyelv használatát a közigazgatásban, az igazságszolgáltatásban, a közéletben és az egyházi szertartások során.** Legyen lehetőségük az igényeiknek megfelelően az önszerveződésre, saját pártjaik, civil szervezeteik megalakítására, a helyi és az országos képviselőre, illetve az anyaországgal és a nemzeti közösséggel való akadálymentes kapcsolattartásra.

2) A Magyar Szocialista Párt támogatja a határainkon túli magyar közösségek által megfogalmazott igényeket a személyi elvű, az önkormányzati-közigazgatási, a területi és a kulturális autonómia kialakítására, azok sajátos kombinációinak megvalósítására, a nemzeti kisebbség és a többségi nemzet megállapodása alapján. Az autonómia létrehozása teljes mértékben összhangban áll az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1201-es ajánlása 11. cikkelyével, és az EU-ban is alapelveként elfogadott önkormányzatisággal és a szubszidiaritással.

3) Az MSZP a magyar-magyar kapcsolatokban továbbra is mértékadónak tartja az egyes szervezetek belső életébe, döntéseibe történő be nem avatkozás elvét. A magyar politika mindenkori partnereinek azokat a szervezeteket tekinti, amelyeket a szomszédos országokban lezajlott választásokon a magyar közösségek szavazataival legitimáltak. Nemet mondunk arra a politikára, amely a külhoni magyar közösségeket megosztja, egyes szervezeteket hátrányosan megkülönböztet, egyoldalú politikai és pénzügyi támogatást nyújt kiválasztott szervezeteknek, és bevonja őket a magyar belpolitikai konfliktusokba. Mindez súlyos károkat okozott és okoz a magyar-magyar kapcsolatokban és a szomszédságpolitikában egyaránt.

4) A Magyar Szocialista Párt szükségesnek tartja a Fidesz-KDNP-kormány által a határon kívüli magyarság támogatására bevezetett döntéshozatali rendszer teljes átvilágítását, felülvizsgálatát. Új, átlátható támogatási rendszer kialakítását javasoljuk, amelyben a külhoni magyar szakértők részt vesznek a döntések előkészítésében, a döntéshozatalban. A támogatási keretösszeg 90%-át nyílt pályázatokon kell meghirdetni, kiemelt figyelmet fordítva a szórványterületekre, valamint az oktatás és a kultúra támogatására. Nem a Fidesz és a KDNP hatalmát szolgáló és biztosító szavazatszerzését fogjuk másolni, hanem az anyaország határain

kívül élő magyarok, velük közösen kialakított, érdemi, széleskörű, átlátható és sokoldalú támogatását javasoljuk biztosítani.

5) A nemzetpolitika fontos feladatának tekintjük a **határainkon túli magyarság gazdálkodó és vállalkozó tevékenységének, polgárosodásának, civil társadalmának** segítségét. Ennek keretében meghatározó jelentősége van a **határmenti térségek fejlesztésének, infrastruktúrájuk javításának, illetve az uniós források közös lehívásának**. Magyarországi és külhoni magyar szakértők, szociológusok, demográfusok, közgazdászok, pedagógusok bevonásával egy **szakmai testület létrehozását javasoljuk, amely tervet dolgoz ki egy hosszú távú, a különböző támogatási területeket átfogó kárpát-medencei fejlesztési programra**. A program a külhoni nemzetrészek, tájegységek, települések/városok szintjére lebontva vizsgálná meg az ottani magyar közösség fennmaradásának feltételeit. Azt javasoljuk, hogy az így összeálló programot a MÁÉRT plenáris ülése vitassa meg és fogadja el.

6) A Magyar Állandó Értekezlet, a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma, a Diaszpóra Tanács és a Magyar Ifjúsági Konferencia kiüresedett, formálissá vált tanácskozásait érdemi és hatékony munkát végző szakmai és politikai egyeztető fórumokká kívánjuk tenni, a külhoni politika stratégiai kérdéseinek megvitatása, a nemzeti közmegegyezés megteremtése érdekében.

7) Az MSZP nagyra értékeli és támogatja a külhoni magyar egyházak erkölcsi, oktatói-nevelői szerepét a kisebbségi önazonosság megőrzéséért, valamint a közösségek fennmaradásának segítéséért végzett munkáját. Elismeri és köszönettel fogadja, hogy a kisebbségben élő közösségekben gyakran a más felekezetekhez tartozók, vagy a nem vallásosak számára is támaszt, integratív keretet jelentenek.

Digitális nemzeté a jövő

A szomszédos országokban élő magyarok száma a népszámlálási adatok szerint 2,1 millió (a melléklet tartalmazza az országonkénti számokat), a Kárpát-medencén kívüli magyar diaszpóra körülbelül kétmillió főt számlál. Kétharmaduk Észak-Amerikában, egy részük Nyugat-Európában, a mások pedig Ázsiában, Afrikában, Ausztráliában és Dél-Amerikában, kisebb-nagyobb közösségekben szétszórta élnek. A diaszpórában élők az elmúlt években kialakult új típusába tartoznak azok is, akik önállóan, illetve családotól munkavállalás céljából tartósan külföldre – főképpen uniós tagországokba – költöztek. Jelentős számban dolgoznak és élnek magyarok Németországban és Nagy Britanniában. Őket a Fidesz-KDNP kormány

hátrányosan különböztette meg amikor nem biztosította számukra a levélszavazást, amelyet a szomszédos országokban élőknek megadott. Ezt a magyar és magyar közötti hátrányos különbségtételt megszüntetni javasoljuk.

Azonban ennél többre van szükség!

A Magyar Szocialista Párt a digitális nemzet programjának kidolgozását és megvalósítását kezdeményezi. A digitális nemzet koncepciója egyesíti a politikai és kulturális nemzetmeghatározást: a magyar nemzet minden tagjának joga van - bárhol is legyen éppen a világban - a magyar állam szolgáltatásainak igénybevételére, ugyanúgy, mint azoknak a magyar állampolgároknak, akik életvitelszerűen Magyarország területén tartózkodnak. A magyar állam kötelessége legyen, hogy lehetőséget biztosítson polgárai számára politikai és kulturális értelemben vett nemzeti identitásuk ápolására, fenntartására, a magyar politikai és kulturális közösséggel való kapcsolattartásra az egész világon. Olyan magyar nemzeti platform létrehozását javasoljuk, melyen keresztül minden magyar minden magyarral a politikai, a kulturális, egyházi és civil társadalmi élet minden regiszterében kölcsönösen előnyös kapcsolatokat tarthat fenn, személy- és csoportközi szinteken.

A magyar nyelven beszélők száma jelenleg 13 millió, ami Európában a 12. helyet jelenti a legtöbb beszélővel rendelkező nyelvek európai listáján. A digitális korban a nemzet fennmaradása szempontjából döntő, hogy a magyarul beszélők a digitális világban is használhassák anyanyelvüket. **Az MSZP azt javasolja, hogy a magyar állam feladata legyen biztosítani a magyarok számára, hogy az egyre nagyobb számú online szolgáltatást anyanyelvükön tudják igénybe venni.** A természetes nyelvet használó mesterségesintelligencia-alapú szolgáltatások angolul, franciául vagy németül elérhetők, de a cél az, hogy magyarul is hozzáférhetők legyenek már ma is, és még inkább a jövőben. A digitális korban egy nyelv megmaradása nemcsak beszélőinek számától, hanem attól is függ, hogy milyen mértékben van jelen a digitális eszközökben, szoftverekben, alkalmazásokban, képzési tananyagokban.

A magyar Wikipédia mérete azt mutatja, hogy a helyzet nem reménytelen. A magyar tudástár a világon a 19. legnagyobb adatbázis, megelőzi a török, a román és a dán nyelvű Wikipédiát, sőt lekörözi az arabot meg a koreait. Ez azonban nem elég. Bár a magyar nyelvtechnológia máris szép eredményeket tud felmutatni (létezik jó helyesírás-ellenőrző, karakterfelismerő, gépi fordító, beszélgető, beszédfelismerő rendszer), még nagyon sok a megoldatlan feladat. A fejlesztés drága, és üzleti

szempontból nem biztos, hogy kifizetődő, hiszen a magyar piac meglehetősen kicsi.

A Magyar Szocialista Párt szerint a magyar állam feladata, hogy megteremtse az anyagi alapjait annak az átfogó technológiai fejlesztésnek, melynek révén a magyar állampolgárok anyanyelvükön használhatják a digitális kommunikáció legmodernebb eszközeit és szolgáltatásait.

A digitális nemzet tagja egyben digitális állampolgár is, aki akkor is teljes jogú tagja az állam politikai közösségének ha külföldön él. **Az MSZP kezdeményezi, hogy Magyarország digitális állammá váljon, amely minden magyar állampolgársággal rendelkező embernek teljes támogatást nyújt a magyar intézmények által a hálózaton elérhetővé tett kulturális, egészségügyi, közigazgatási, üzleti, politikai, közösségi tevékenységekben való részvételhez.** Az ehhez kifejlesztett digitális nemzeti kártya olyan lesz, mint egy kulcs, mely ajtókat nyit a közigazgatás, az egészségügy, a szociálpolitikai intézmények, a kulturális, gazdasági, politikai, egyházi és civil szerveződések által felkínált javakhoz és szolgáltatásokhoz.

Melléklet

A Kárpát-medencében élő magyarok létszáma 2011-ben

A Kárpát-medencében a 2011. évi népszámlálás alkalmával a teljes lakosság létszáma hozzávetőleg 25 millió 700 ezer volt, és mintegy 10 millió 400 ezren (40,5 százalék) vallották magukat magyar nemzetiségűnek – közölte a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) Népeségtudományi Kutatóintézete 2013 májusában.

Magyarországon 9 937 628 embert írtak össze 2011-ben, közülük 8 314 029-en vallották magukat magyar nemzetiségűnek kizárólagosan vagy más nemzetiség mellett. Ez 83,7 százalékos arányt jelent. Tíz évvel azelőtt még 9 416 045-en, az akkori népesség 92,3 százaléka állította magáról ugyanezt.

Romániában a lakosság lélekszáma valamivel meghaladja a 19 milliót, és ebből mintegy hat és fél millió a tágan vett Erdély lakossága – írták. Az erdélyi területeken a lakosság szűk háromnegyede (74,38 százaléka) vallotta magát románnak, és majdnem egyötöde (18,91 százaléka) magyarnak. A magyar nemzetiségűek száma Erdélyben 1 millió 225 ezer volt, míg Románia egyéb részein 13 ezer. Az előző romániai népszámlálás óta eltelt időben a magukat magyar nemzetiségűeknek vallók száma mintegy kétszázézerrel csökkent. Ez a csökkenés kivétel nélkül minden erdélyi megyében megfigyelhető. A terület 16 megyéjéből ötben – Arad, Krassó-Szörény, Hunyad, Szeben és Temes megyékben – a csökkenés mértéke elérte vagy meghaladta a 25 százalékot. Ezekben a szórványterületeken sajnos a magyar közösség teljes felszámolódása reális közelségbe került.

Szlovákiában a lakosság lélekszáma 5 millió 397 ezer, ebből magyar nemzetiségűnek vallották magukat 459 ezren (8,5 százalék), szlováknak pedig 4 millió 353 ezren (80,7 százalék). Az ország nyolc kerületéből kettő – Nagyszombat és Nyitra – esetében 20-25 százalék a magyar nemzetiségűek aránya, míg három másik kerületben (Kassa, Besztercebánya, Pozsony) szórványban, de nem elhanyagolható számban élnek magyarok. Az előző, 2001-es népszámlálás óta az ország lakossága kis mértékben, 0,3 százalékkal nőtt, de mind a magyarok, mind a szlovákok száma és aránya visszaesett.

A szerbiai népszámlálás eredményei szerint a Vajdaság lakosság száma már jócskán kétmillió alá süllyedt, és itt 251 ezren vallották magukat magyar nemzetiségűnek. Szerbia Vajdaságon kívüli területein alig néhány ezren mondták magukat magyar nemzetiségűnek, így arányuk 13 százalék a Vajdaságon belül és 3,5 százalék egész Szerbiában. Nincs olyan körzet, ahol a magyar nemzetiségűek abszolút többséget alkotnak, de kettőben – Észak-Bácskában és Észak-Bánátban – 41 és 47 százalékos arányukkal relatív többségben vannak.

Az Ukrajna nemzetiösszetételére vonatkozó adatok a 2001-es népszámlálásból származnak, ekkor Kárpátalja megye 1 millió 255 ezer lakosából

mintegy 152 ezren vallották magukat magyar nemzetiségűnek. Becslések szerint jelenleg mintegy 141 ezer lélekszámú lehet Kárpátalján a magyar nemzetiségűek csoportja, a megyében összesen 1 249 000-en élnek a hivatalos 2011-es nyilvántartás szerint.

Horvátországban a 2011-es eredmények szerint 14 048-an (2001-ben 16 595-en) mondták magukat magyar nemzetiségűnek, és közülük csak 8 249-en éltek a Drávaszöveget is tartalmazó Eszék-Baranya megyében, a többiek szétszórtan Horvátország egyéb területein. Eszék-Baranya megyében egyébként összesen 305 ezren élnek, a magukat magyarak vallók aránya kevesebb mint 3 százalék.

Ausztriában a népszámlálás eredményei csak a születési helyre és az állampolgárságra vonatkoznak, így kizárólag a bevándorlók számának megbecsülésére jók. Burgenland esetében részben becslésekre hagytak, kiindulási értéknek a magyar nyelvet beszélők 2001-es létszámát vették. Mivel a Magyarországról az elmúlt években meginduló tömeges kivándorlási hullám egyik célországa Ausztria, és Burgenland esetében is jelentős bevándorlás volt megfigyelhető, úgy becsülik, hogy itt a magyar nemzetiségű lakosság száma mintegy 10 ezerre nőhetett az elmúlt évtizedben.

Szlovéniában nem tartottak hagyományos népszámlálást, a KSH becslésében a magyar nemzetiségűek létszámát 4 ezerre tették.

Összességében a tíz évvel ezelőtti népszámlálások eredményeihez viszonyítva a Kárpát-medence lakosság száma csökkent, és a csökkenés nagysága meghaladta az 1 millió 100 ezret. A régióban kivétel nélkül csökkent a magyarokon kívüli jelentősebb államalkotó nemzetek tagjaiként összeírtak létszáma is. Az ezredfordulót követő évtizedben a magukat magyar nemzetiségűként megjelölők csökkenésének üteme felgyorsult, a korábbi bő egymillió csökkenést mintegy egymillió négyszáz ezres követte, aminek oka jelentős részben a nemzetiségükről nem nyilatkozók számának növekedése is lehet.